

BI No 4

A0133FR / A4010 SANSKRIT : PAPER III

28

SYBA

RN A-103

Sem III

Q.P. Code : 22198

20/11/17

SANSKRIT

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

10 to 1
pages 3

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All Question are compulsory.
 2. All questions carry equal marks.
 3. Figures to the right indicate full marks to the subquestions.

Q. 1 केवलं द्वौ समूहौ अनुवदत ।

- A) न जायते म्रियते वा कदाचित्
नायं भूत्वा भविता वा न भूयः ।
अजो नित्यः शाश्वतोऽयं पुराणो
न हन्यते हन्यमाने शरीरे ॥ (२.२०) 10
- B) लोकेऽस्मिन् द्विविधा निष्ठा पुरा प्रोक्ता मयाऽनघ ।
ज्ञानयोगेन सांख्यानां कर्मयोगेन योगिनाम् ॥
न कर्मणामनारम्भात् नैष्कर्म्यं पुरुषोऽश्नुते ।
न च संन्यसनादेव सिद्धिं समधिगच्छति ॥ (३.३-४) 10
- C) मां हि पार्थ व्यपाश्रित्य येऽपि स्युः पापयोनयः ।
स्त्रियो वैश्यास्तथा शूद्रास्तेऽपि यान्ति परां गतिम् ॥
किं पुनः ब्राह्मणा पुण्या भक्ता राजर्षयस्तथा ।
अनित्यमसुखं लोकमिमं प्राप्य भजस्व माम् ॥ (९-३२-३३) 10

Q. 2 केवलं द्वौ परिच्छेदौ लिखत ।

- i) भगवद्गीतायाः रचना तथा शैली । 10
- ii) यज्ञचक्रम् । 10
- iii) विभूतियोगः । 10

Turn Over

Q. 3 केवलं द्वौ उत्तरत।

10

A) ससन्दर्भं स्पष्टीकुरुत।

✓) रजस्येतानि जायन्ते विवृद्धे भरतर्षभ। ९ गुणत्रयविभागयोगे।

✓) ऊर्ध्वमूलम् अधःशाखम् अश्वत्थं प्राहुरव्ययम्। १५

B) ससन्दर्भं स्पष्टीकुरुत।

10

✓) अन्यानि संयाति नवानि देही। १५

✓) न मे भक्तः प्रणश्यति। १४ - शापविधाशापगुह्ययोगे।

✓) 'आधुनिककाले गीतायाः आवश्यकता' इति विषये निबन्धं लिखत।

10

Q. 4 केवलं द्वौ उत्तरत।

A) संस्कृतम् आश्रित्य पूर्णवाक्येन उत्तरत।

10

i) भगवद्गीता महाभारतस्य कस्मिन् पर्वणि वर्तते? ३।६।

ii) सत्त्वगुणस्य कानि विशेषणानि निर्दिष्टानि? ३।१।, ३।२।

iii) लोके कौ द्वौ पुरुषौ? ३।२। ३।३।

iv) आत्मानं कः न शोषयति? ३।३।

v) भगवद्गीतायां कति अध्यायाः सन्ति? १८

B) श्लोकपूर्तिं कुरुत।

10

✓) न रूपमस्येह तथोपलभ्यते नान्तो न चादिर्न च।

.....सुविरुढमूलम्.....दृढेन छित्वा।।

निर्मानमोहा.....अध्यात्मनित्या.....।

द्वन्द्ववैविमुक्ताः सुखदुःखसंज्ञैर्गच्छन्त्यमूढाः पदमव्ययं तत्।।

३

C) युग्मानि योजयत ।

10

i) वासांसि

i) परमात्मा 5

ii) कौन्तेयः

ii) अज्ञानजम् 4

iii) कर्मयोगः

iii) जीर्णानि 1

iv) तमः

iv) अनासक्तिः 3

v) पुरुषोत्तमः

v) धनञ्जयः 2

vi) अधःशाखम्

Q.5 टिप्पणीं लिखत । (केवलं द्वे)

i) नैष्कर्म्यम् ।

10

ii) स्वधर्मः ।

10

iii) दैवी संपद् ।

10